

Dramsko besedilo v 12. rundah z Epilogom

DEJAN.ja.

OSEBE

Igralec 1: DEJAN ZAVEC

Igralec 2: TRENER, SPARING PARTNER, NOVINAR, BORIS CAVAZZA

Igralec 3: ŽENSKA, NATAŠA, REŽISERKA, NAPOVEDOVALKA

HVALA za inspiracijo

- Esad Babačič: TRDOBOJEC. Zgodba Dejana Zavca v dvanajstih rundah
- Vesna Milek: CAVAZZA
- Odlomki poezije Vitomila Zupana (*BREZ NASLOVA - Pesem o boku*)
- Sašo Taraniš: BOKS. Plemenita veščina
- Revija Playboy: 20V: Dejan Zavec (12. 4. 2010), Dejan Zavec (23. 1. 2011)
- Reklama za Laško pivo: Laško 190 let – OSTANI PONOSEN

1. prizor

Mrzel večer je. Dejan (še fantič) s športno torbo v roki tava po nogometnem igrišču. Zebe ga in čisto sam je. S tribune ga s pogledom spremlja Ženska.

ONA Kateri mehurček na brzicah bežečega potoka
 je hitrejši od želje rastočega dečka?
 Katera kal na drevesu je spomladi
 bolj napeta od moči ko telo rastočega dečka?
 Kam te moči gredo?
 Katera vejica je krhka
 ko roka rastočega dečka?
 Katera ptica si želi
 višin in daljin
 ko srce rastočega dečka?

Dejan se odpravi proti bližnji dvorani in vstopi. Stisne se k steni in prvič opazuje boksarski trening.

TRENER *pristopi k njemu* Pubec, bi treniral?

DEJAN *le nemo pokima.*

TRENER Tam je garderoba.

DEJAN *se odpravi proti garderobi, kjer se preobleče v športna oblačila.*

ONA Katero igrišče je bolj vroče
 ko bojišče dečkov,
 ki bodo nekoč morda možje?

TRENER Tamle je kolebnica. Začni se ogrevati.

DEJAN *vzame kolebnico in jo začne preskakovati. Neroden je in večkrat se mu kolebnica zaplete med nogami, začenja znova in znova, a ne odneha.*

ŽENSKA Nek čuden oder nam je razvnel kri,

davno nekoč,
dvanajst vrvi, močne luči, veliko ljudi naokrog,
belih obrazov v luči, lis,
mirnih gledalcev in divjih navijačev,
odprtih ust, črnih lukenj,
morda tudi ljudi, prijateljev z obrazi ljudi,
in hrup in gong, boksarski ring.

TRENER Dobro. Tamle je vreča. Pokaži, kaj znaš.

DEJAN *začne boksati vanjo. Prehitro. Pregrobo. Preihtavo.*

TRENER Počasi. Da se ne boš poškodoval. Pri boksu moraš biti osredotočen predvsem nase, najprej nase. In biti moraš potrpežljiv. Zato je osnovno pravilo boksa: Stopi korak nazaj in udari! Počasi. Greva od začetka.

Prižgeta radio, vrti se komad No Easy Way Out (Robert Tepper) in začneta s treningom tehnike. Postavitev v osnovni borilni položaj (gard). Gibanje v gardu. Osnovni koraki. Direktni udarci in obramba. Udarci od spodaj navzgor in obramba. Udarci s strani in obramba. Trener kaže, Dejan ponavlja. Trener ga popravlja, postavlja. Ob komadu deluje ves trening kot plesna koreografija.

TRENER Za uspeh ne more biti nobena stvar pomembnejša od treninga. Pri meni so treningi trikrat tedensko, ob ponedeljkih, sredah in petkih.

2. prizor

Dejan trenira. Vadba na mestu prosto v zrak brez rokavice.

TRENER Desettisočkrat ponovi udarec, pa se ti bo vtisnil v podzavest. Ko ga boš rabil, bo prišel sam. Avtomatizacija, temu se reče avtomatizacija.

Dejan trenira. Vadba v gibanju prosto v zrak brez rokavic.

ŽENSKA Tu v tej dvorani boš izvedel,
kakor v preročišču v Delfih,
kdo si

in kaj si.
Ves svet lahko pregovoriš
prelisičiš, prepričaš –
sebe ne,
v teh dvanajstih vrveh, pod lučmi,
si sam s seboj,
da sam sebi – vse o sebi
poveš.

Dejan si povije prste, natakne rokavice. Trenira. Vadba na mestu prosto v zrak z rokavicami. Vedno bolj mu je vroče.

TRENER Pri boksu je vedno tako, tudi ko si najboljši, si tepen. Sam si v ringu in nimaš kam pobegniti. Odvisen si le od sebe, pa ne od svoje moči, ampak še bolj od svojega poguma. No, če zmagaš, je pa res, da si malo manj tepen kot bi bil, če bi izgubil.

Dejan trenira. Poti se. Vadba v gibanju prosto v zrak z rokavicami.

ŽENSKA Boksa ni treba ljubiti –
kdo ljubi šolo, ljudje,
kdo ljubi svoje izkušnje
in trde preizkušnje?
BOKS pomeni:
boš občutil, kdo si.
Boks! Marsikdo ga sovraži,
marsikdo se ga boji.
Toliko obrekovani boj na pesti.

Dejan trenira. Prepoten.

DEJAN *bolj sebi* Kaj jaz delam tu? Pa saj sem čisto nor.

Vadba na mestu s trenerjem z rokavicami.

TRENER *ga spodbuja* Samo dve roki imam. Tako kot ti. In čisto vsak prekleti nasprotnik bo imel le dve. Le dve. Boks je spopad rok, brez podaljškov. Daj, udari!

S trenerjem začneta vadbo v gibanju z rokavicami.

TRENER Obramba, dvigni gard, zapri se, dvigni gard. Dati udarec je vedno lažje kot se ga ubraniti. Dvigni gard. Stisni zobe.

Dejan trenira. Prepoten in utrujen je. Vadba z boksarskimi pomagali (boksarsko vrečo ali zidno blazino ali hruško).

TRENER *publiki* Imam navado, da boksarjem, ki me ne poslušajo, naložim še dodatni trening. No, pri Dejanu to ne gre, on trenira s tako strastjo, da mu je dodatni trening nagrada, kilogramska čokolada, ne pa kazen. Če hočem kaznovati Dejana, mu moram trening odpovedati. *Dejanu*. Za kazen ne boš treniral! Razumeš.

Dejan (zdaj že odrasel) se umiri. Usede. Obriše z brisačo. Poje tri banane.

3. prizor

Dejan trenira. Sam. Pred ogledalom boj s senco (šado boks). Zamišlja si, da stoji pred njim izvrsten nasprotnik in na namišljene akcije odgovarja s pravilno obrambo in napadom.

Pride sparing partner. Prijateljski pozdrav z rokavico.

SPARING PARTNER Spoštuj nasprotnika. Pri boksu namreč nikoli ne veš, kdaj boš ti tisti, ki bo na tleh.

Gre za usmerjeni sparing – boj z načrtovanimi akcijami. Obramba – napad.

Trening - borba. Dejan je sprva šibkejši člen te borbe.

Trening počasi napreduje v prosti sparing, kjer soborca preverita svoje telesne sposobnosti, stopnjo naučenega znanja in predvsem psihološke značilnosti. Potem se prelevi v čisto pravo borbo.

ŽENSKA Gong. Udarec zadoni.
In nekaj se je zgodilo,
nihče ne ve, kaj.

Borba. Dejan je še vedno šibkejši člen.

ŽENSKA Nihče ne ve, kaj vse se je moralo zgoditi
do tega trenutka,
koliko samotnih pogovorov s seboj,
koliko strahov in upov v nočeh,
koliko predstav v domišljiji,
koliko tekov in skokov in gibov
in tehtanj samega sebe,
koliko truda s teboj, koliko naukov in vaj s teboj,
koliko navdušenj in malodušij v tebi
in v tvojih bližnjih,
koliko trdega dela s teboj,
nasvetov in ran
na telesu in duhu.

Dejan v borbi postaja enakovreden nasprotnik.

ŽENSKA Koliko ljudi je pomagalo,
da stojiš tu –
v preizkus samega sebe.
Stojiš v kotu ringa
in gledalci izginjajo v temo
tvoje zavesti.
Da, še trener, tvoj drugi oče,
postane tuj in daljen.
Nasprotnik je tam,
zdaj še sovražnik,
a če sta oba dobrega kova,
bosta čez leto, ali čez pet let,
ko brata,
ker se bosta poznala bolj ko ljudje,
ki žive skupaj sto let.

Vse bosta vedela
drug o drugem, dobre in slabe stvari, vse.
Kdo se lahko še hvali s tem?

Dejan začne premagovati nasprotnika. Zasliši se gong za zaključek borbe. Dejan zmaga za Zlato rokavico Slovenije. Poleg pokala dobi v dar tudi 15 rdečih vrtnic.

4. prizor

Dejan stoji pred Natašo. Sama sta. V rokah drži 15 rdečih vrtnic.

DEJAN Vse najboljše za tvoj petnajsti rojstni dan. *Jo trikrat poljubi.*

NATAŠA *se nasmehne* Pa saj se sploh ne poznavava...

DEJAN Si prepričana?

NATAŠA No, na videz se poznavava iz trafike.

Dejan se nasmehne in priklama.

NATAŠA *v zadregi* Za vso družino hodim po časopis. *Premor.* Večkrat na dan.

DEJAN In zadnjič sem ti vrnil premalo drobiža.

NATAŠA Vem.

DEJAN In zakaj se nisi vrnila?

NATAŠA Nisem vedela, da je bilo nalašč.

DEJAN Čisto za nalašč.

Se spet poljubita. Trikrat in več. In več.

GLAS TRENERJA *iz ozadja* Dejan, treningi so šestkrat na teden.

5. prizor

Novinarski intervju. Mirna kavarna. Sproščeno vzdušje.

NOVINAR In tako ste se odločili nadaljevati pot kot profesionalni boksar. Kar pa ni bilo čisto preprosto. Kako je potekala ta levitev?

DEJAN Tako bom rekel, moj problem je bil, da nisem imel vidnega amaterskega rezultata. Glede na odnos, ki ga ima naša država do boksa to ni bilo izvedljivo.

Ostale države z boksarsko zgodovino so premočne v lobiranju za svoje

tekmovalce in bom rekel, da se je pri podeljevanju medalj vedno zataknilo. Na srečo pa je prijatelj Tomaž Barada, svetovni prvak v kikboks, pri nemškem proizvajalcu športne opreme Top ten zastavil zame svoje ime in povabili so me na preizkus v Nemčijo. Tako bom rekel, šel sem iz boksarsko neznane Slovenije v deželo, ki ima svetovne in olimpijske prvake in je boks med najbolj priljubljenimi športi. Tomaž mi je podaril svoje rokavice in posodil denar za vlak, da sem sploh lahko odšel.

NOVINAR Kam točno ste šli?

DEJAN V Magdeburg.

NOVINAR Magdeburg je boksarski center?

DEJAN To vse bolj postaja. Odšel sem na tritedenski preizkus in k sreči so opazili moj potencial. Lahko sem ostal.

NOVINAR In kakšen je bil ta tritedenski preizkus?

DEJAN Surov. Bilo je res trdo, pravi pekel. Ne bi ga ponovil. Če bi vedel, kaj me čaka, bom rekel, da bi raje ostal v Sloveniji, in če ne drugega, kopal jarke.

Brutalno. Po 16-urni vožnji z vlakom sem presedlal v avto, takoj so me peljali v telovadnico, kjer sem boksar z današnjim evropskim prvakom. Sparingi, vsak dan. Dobri, najboljši boksarji, bom rekel in nekako takoj zatem sem odšel z njimi na priprave, kjer so me spet čakali sparingi in trenerji, ki so me opazovali in komaj čakali, da bom rekel kaj takega kot: Danes ne bi ... Ali: To mi je težko ...

NOVINAR Sparingi so treningi z nasprotnikom?

DEJAN To so treningi, ki so pravzaprav brutalnejši od same borbe. Borba je nagrada za sam trening.

NOVINAR In kako vam je uspelo zdržati?

DEJAN Tako bom rekel, do zadnjega dneva nisem vedel, ali bom ostal ali ne in ta negotovost je bila od vsega najhujša. Zelo dobro pa sem vedel, da je to moja edina priložnost v profesionalnem boks in ker redko popustim, sem vztrajal do konca.

NOVINAR In po treh tednih ste podpisali pogodbo s poklicnim klubom Sports Events Steinforth (SES)?

DEJAN Ja. In s pogodbo dobil še stanovanje in avto in redno plačo, ki pa je nisem prejemal od samega začetka. Bom rekel, da je bilo za naju z Natašo to obdobje zelo naporno.

6. prizor

Dejan in Nataša se pogovarjata po telefonu.

DEJAN Danes sem plačal položnico za telefon.

NATAŠA In?

DEJAN Nimam več niti za burek. 250.000 tolarjev.

NATAŠA Auč.

DEJAN Pogrešam te.

NATAŠA Tudi jaz tebe. Najraje bi vse pustila in prišla k tebi.

DEJAN Ne bi bilo prav, saj veš.

NATAŠA Tako brez smisla je vse skupaj.

DEJAN Moraš doštudirati in jaz moram nadoknaditi izgubljeno.

Premor.

DEJAN Na lestvici sem štartal s 1380. mesta, se spomniš?

NATAŠA *se nasmeji* Seveda se, pa o tem nisi nikoli preveč rad govoril.

DEJAN Nor tempo je, s trenerjem in menedžerjem veliko tvegamo. Boksam z nasprotniki, ki so bistveno višje na lestvici.

NATAŠA Vse to že vem. Kaj mi zdaj pripoveduješ?

DEJAN Očitno gredo stvari v pravo smer. Včeraj sem preverjal, zdaj sem že okoli 100. mesta.

NATAŠA Ta magična meja. 100.

DEJAN Ja. *Se nasmeji.* Zdaj sem že v ožjem izboru. In bo šlo počasneje.

NATAŠA In ko doštudiram, bom lahko pri tebi.

DEJAN Takšen je plan. *Premor.* Ej, pa v bistvu nama gre super, vse po planu.

NATAŠA Super bi bilo, da bi si lahko privoščila računalnik in skypala, ne pa da sponzorirava tele operaterje.

DEJAN Super bi bilo, če bi bila zdaj ob meni.

NATAŠA Komaj čakam, da te vidim.

DEJAN Mmmmmm.

NATAŠA *se spet nasmeji.*

NATAŠA: Aja, pa dobil si pismo iz boksarske zveze.

DEJAN In?

NATAŠA Nočejo te zavarovat, ker si zdaj pri profesionalcih in se jih to več ne tiče.
DEJAN Sranje.

7. prizor

TRENER V človeku je boj,
ker je življenje boj.
Zmaga pa je samo ena.
Nad seboj,
nad svojo lenobo in počasnostjo.
nad svojim strahom,
nad svojo krivičnostjo,
nad svojim malodušjem in neučakanostjo,
nad svojo snovjo.
Boj in upor zoper sebe
in ena sama zmaga,
nad seboj in nad težo snovi,
to je ta čudna umetnost
med dvanajstimi vrvmi.

Premor.

TRENER *kot privid, prisluh* Na svoji poti boš potreboval dobre duše iz preteklosti,
ne pozabi nas in odpusti vsem, ki so ti iz takšnih ali drugačnih razlogov škodili.

8. prizor

Spet sedi z novinarjem v kavarni.

NOVINAR Kako pa je bilo z vašim imenom?

DEJAN Slabo, to lahko rečem. Dokler si niso vsi skupaj polomili jezikov, so me
klicali Djana, Dejžan, nekateri celo Cavka. Na koncu je ostal samo še D, bom rekel,
ki pa se je zdel nekaj časa najbolj prikladen.

NOVINAR In potem so vam namignili, da bi si bilo ime dobro spremeniti?

DEJAN V bistvu sem se dolgo časa upiral, a tako bom rekel, treba je bilo najti ime, ki bo bolj blizu tamkajšnjim medijem in navijačem. Trener mi je nadel ime »Mr. Sympathikus«, ki se je hitro prijel. Obenem pa sem postal Jan Zaveck.

NOVINAR In ambasador slovenskega boksa.

DEJAN Hvala. Najbrž res.

ŽENSKA Nekateri pa vidiijo v ringu
dva para rok, dva para nog,
dve telesi
med dvanajstimi vrvmi,
ne vedo, kako sam je vsak od vaju
med nebom in zemljo,
med sodniki in navijači,
med strahopetci in sadisti,
med ljubitelji in ciniki,
med bogovi in hudiči.
Sredi ljudi
nekje na svetu
med planeti.
Prvi udarec.
To ni predstava, to ni pobj.
To ni ples. To ni vojna.
To ni igra.
To je neznansko čudna umetnost
tekmovanja za može.
To je boks.

9. prizor

V boksarskem ringu.

Snemanje reklame za dvoboj Dejana Zavca in Rafala Jackiewicza. Boris Cavazza pripoveduje svojo zgodbo in obenem svetuje Dejanu, na kakšen način se mora lotiti

nasprotnika, ko bo napadal naslov evropskega EBU prvaka v Katovicah na Poljskem (29. 11. 2008).

REŽISERKA Dejmo fanta, na svoja mesta. Scenarij sta potrdila, oblečena, naličena sta, tekst znata. Torej vse ok?

BORIS Vse ok.

DEJAN *nekoliko zadržan* Nisem ravno igralec.

BORIS Saj ti ni treba igrati. Bodi Dejan. To je to.

DEJAN Ok. Bom že.

REŽISERKA Začnimo.

BORIS *začne* Moraš vztrajati, da iz bilke trmasto zrasteš v polje.

DEJAN *prikima*.

BORIS Da iz kaplje postaneš izvir.

DEJAN *prikima*.

BORIS Ko sem bil mlad, sem se boril z valovi in treniral boks, da sem spravil iz sebe vse svoje demone.

DEJAN Pa ne vem, če jih lahko razrešiš v boks.

BORIS *začudeno pogleda*.

REŽISERKA *jezno zakrili z rokami, v smislu: nadaljujmo, nadaljujmo*.

BORIS *nadaljuje* Vselej moraš najti moč, da udariš nazaj, da ne nehaš gristi.

Dejan sname rokavice.

REŽISERKA Kaj je zdaj to, Dejan?! Ne držiš se scenarija. *Lista scenarij*. Na tem mestu bi moral reči: Vztrajam, se borim in ostajam neporažen, čeprav sem šele dobro zagrizel v profesionalen svet boksa.

DEJAN *jo prekine* Ne da se mi več.

BORIS Pa dobro, kaj se ti ne da?

DEJAN Vsega tega. Mir bi rad.

REŽISERKA Tu smo zato, da povabiš gledalce na ogled svoje naslednje tekme. Ne pozabi. Prvič bo prenos tudi na nacionalni televiziji. V čem je problem? Si pozabil, kaj moraš povedati? *Mu prebere* Vabim Vas, da si ogledate mojo naslednjo borbo, prvič s prenosom v živo tudi na nacionalni televiziji. V Katovicah na Poljskem me čaka Rafal Jackiewicz in...

BORIS *jo prekine, v rokah drži scenarij* In naslov evropskega EBU prvaka, ki ga napadam.

DEJAN Vse to vem.

REŽISERKA V čem je torej problem?

BORIS A boš ždel v kotu, prestrašen?

DEJAN To ne. Mogoče bom pisal pesmi.

REŽISERKA Kaj pa dvoboj?

DEJAN Ne vem še. Boris, ti si igralec in tudi boksar, ti bi lahko zrihtal namesto mene.

BORIS in REŽISERKA onemita.

BORIS *mimogrede prebere še stavek iz scenarija* Ni večjega knockوتا od tistega, ki ti ga zabije življenje.

10. prizor

Veliko platno na osrednjem ptujskem trgu. Spremljali bomo televizijski prenos v živo iz Katowic na Poljskem.

NAPOVEDOVALKA Ptujčan je nocoj pred dvobojem kariere. Prvič napada naslov evropskega EBU prvaka, prvič boksa na Poljskem. Ve, da smo v mislih z njim pred televizijskimi ekrani doma ali pred zasloni na vseh večjih slovenskih mestih vsi ljubitelji boksa. Navijajmo, da se bo slišalo do Poljske! Poslušajmo, kaj je ob tej priložnosti povedal Dejanov trener.

TRENER V času, ko je treniral v Nemčiji, je Dejan postal trdnjava, ki je zlepa ni moč zavzeti. Dobil je občutek za čas in Dejan, rojeni knokavter, se je naučil vzeti čas. Čas za premislek. In tako so njegovi napadi postali še bolj smrtonosni.

Posnetek na platnu, Dejan prihaja v ring s komadom Something going' on (Bomfunk MC's feat. Jessica Folker).

NAPOVEDOVALKA Tik pred začetkom dvoboja pa prisluhnimo še naključnim mimoidočim, kakšen dvoboj in izid so napovedali.

Posnetki izjav na zaslonu.

MIMOIDOČI 1 Pričakujem, da bo Dejan zmagal... Sicer je pa ta Poljak preklemansko samozavesten.

MIMOIDOČI 2 Dejan bo zmagal, o tem ni dvoma. Upam pa, da šele v enajsti, dvanajsti rundi. Njega je tako lepo gledati, ko boksa.

MIMOIDOČI 3 Smo stavili. V 5. rundi bo Jackiewicz padel.

MIMOIDOČI 4 Mu bo naš Dejan pokazal, kakšne rafale strelja. Poljskega Rafala bo odpihnil iz ringa.

NAPOVEDOVALKA Naj se vaše napovedi uresničijo. Prva runda.

Začne se 1. runda, Rafal in Dejan se prijateljsko pozdravita pred začetkom borbe (in tako pred vsako novo rundo). Med odmorom prihiti na oder napovedovalka.

NAPOVEDOVALKA Za analize je še prezgodaj, zato zdaj na oder vabim pesnika Dejana, da prebere odlomek svoje pesmi o boksu. In vas ogreje za drugo rundo.

DEJAN Vesoljni prostor
 se skrči na petindvajset metrov.
 To je zdaj vesolje,
 velikansko
 in v sebi zaključeno.
 Nič drugega ni na svetu.
 Vse drugo so samo pripovedi.
 In teorije.
 Vse zunanje je izginilo v podzavest, v teme brez dna.
 Od modrega kota
 v rdeči kot
 je petindvajset milijonov let.

PUBLIKA *kriči* Spizdi dol. Fuj!

DEJAN Od praelice
 do misli.

PUBLIKA *kriči* Dol, spizdi dol.

DEJAN Nek cvet nam je bil všeč
 in neka daljna zvezda, nekoč.

PUBLIKA *še naprej kriči* Kdo te je klical. Pizda ti materna.

DEJAN *se namršči* Poslušajte!

PUBLIKA *nori* Spizdi dol.

DEJAN *vztrajno* Boks je kot poezija. Poslušajte.

PUBLIKA *skandira* Dol. Dol. Dol. Dol.

Dejan *zakriči* Kreteni! *In odide dol z odra.*

NAPOVEDOVALKA Reklame in druga runda.

Začne se 2. runda. Dejan in Rafal si namenita prijateljski pozdrav z rokavicama.

Dejan in napovedovalka v zaodrju. Dejan je poklapan.

NAPOVEDOVALKA Pustil si jim, da so te sprovocirali.

DEJAN Nič se ni slišalo. Nisem mogel niti ust odpreti, ne da bi začeli zmerjati.

Nočejo tega.

NAPOVEDOVALKA Vztrajati bi moral do konca. Boriti bi se moral. Boriti z

besedo. S poezijo. *Bolj zase.* Če si se že tako odločil.

Sledijo zmontirani odlomki celotnega dvoboja. Poljak Jackiewicz zmaga po točkah.

NAPOVEDOVALKA Dejan Zavec je doživel prvi poraz v svoji profesionalni karieri.

11. prizor

Prižgejo se kamere, vklopijo se mikrofoni, zazvonijo telefoni. Prvi poda izjavo naključni gledalec, ki spremlja tekmo s ptujskega trga.

GLEDALEC 1 Nekaj ni vredu. A ste videli Jackiewitcza? Saj sploh ne ve, ali je zmagal ali izgubil, čisto je sesut, nič mu ni jasno. Tu nekaj smrdi. Tu nekaj močno smrdi.

GLEDALEC 2 Dejan je bil premehak. Ko je imel priliko, bi ga moral prerešetati.

Preveč je vljuđen, uvideven, sočuten za ta šport.

GLEDALEC 1 A prav to je njegova odlika, po tem ga poznajo v boksarskem svetu in prav zato ga še posebej spoštujejo.

GLEDALEC 2 In kaj mu v tem primeru ta značajnost koristi?!?!

NAPOVEDOVALKA Na telefonski zvezi imamo Dejanovega bivšega trenerja, ki si je ogledal tekmo v živo v Katovicah.

TRENER *razburjeno* Prišel sem nekaj ur pred dvobojem in takoj, ko sem zagledal starega znanca med sodniki, sem zaklical: GOTOV JE! Seveda so me vsi hiteli mirit, kaj za vraga mi je, da to govorim. Meni pa je bilo vse jasno.

NAPOVEDOVALKA Niste morda prehitri v oceni in govorite pod vplivom borbe?

TRENER Seveda sem pod vplivom borbe, a za Poljake se je ta dvoboj začel in praktično končal že nekaj dni prej. Med sodniki je bil namreč tudi eden, ki ga

vabijo vselej, ko je treba urediti zadeve. Če bi prišel dan prej, bi mu dal več, kot so mu dali Poljaki, in zadeva bi bila urejena.

NAPOVEDOVALKA Naredili bi enako kot Poljaki?

TRENER Direktno povem, da je po sredi denar. Jaz sodniku ne bi rekel, naj sodi pošteno. Naročil bi mu, naj sodi, tako kot vidi. To bi bilo povsem dovolj.

NAPOVEDOVALKA Hvala. Naš novinar na terenu, pa je pred mikrofonom že uspel povabiti tudi Dejana.

NOVINAR Oba z Rafalom prijahate iz šole vzhodnoevropskega boksa, imata zelo zaprt gard in se redko odločata za brezglave napade. Dvoboj je izgledal precej izenačen.

DEJAN Borba je potekala po načrtih, morda me je nekoliko presenetil le s preveliko neaktivnostjo.

NOVINAR Zmaga vam je za las ušla, pa kljub temu je izgledal vaš nasprotnik ob razglasitvi precej bolj zdelan kot vi.

DEJAN Zdaj še vse analiziram pri sebi in ko tako gledam nazaj, bi Rafalu prisodil štiri runde, dve sta bili neodločeni, glede ostalih pa mislim, da sem bil prepričljivejši. Res je dobil nekaj dobrih protinapadov, a veliko jih je tudi izgubil.

NOVINAR In kaj lahko zdaj storite?

DEJAN V bistvu še ne vem. Zagotovo bomo vložili protest, posredi je lahko bila tudi 'kuverta' in upam, da ne bom izgubil mesta prvega izzivalca in da bom dobil 'revanšo'.

NAPOVEDOVALKA Hvala za izjavo iz Katovic.

12. prizor

Po telefonu se pogovarjata Dejan in Nataša. Dejan je v hotelski sobi na Poljskem, Nataša doma. V drugo je noseča.

DEJAN Ne da se mi več.

NATAŠA Kaj se ti ne da?

DEJAN Vsega tega. Samo mir bi rad.

NATAŠA Ni prvi poraz, ki si ga doživel in ne bo zadnji. Porazi so sestavni del boksa in tudi življenja. Mislila sem, da to že veš.

DEJAN Saj vem.

NATAŠA In si na to pripravljen.

DEJAN Saj sem. *Premor.* Mogoče pa nisem in tudi nikoli ne bom.

Trenutek tišine.

DEJAN A sem ti že povedal zgodbo o češnjah iz mojega otroštva?

NATAŠA Ne vem, ne spomnim se. Zdaj mi povej.

DEJAN V šoli se je sošolec zlagal, da sem jaz uničil nek pripomoček pri tehničnem pouku. Učiteljica mu je verjela in jaz sem dobil kazen. Ne vem točno, za kakšno kazen je šlo, saj me je bolj prizadela krivica, ki se mi je zgodila. In potem, nekaj dni kasneje smo šli s sošolci mimo češnje, ki se je šibila od zrelih, sladkih plodov. Prepričal sem lažnjivega sošolca, da se opogumi in zleze z nami na češnjo, čeprav sem vedel, da se zelo boji višine. In ko je bil čisto na vrhu češnje, pravzaprav zaplezan, sem ga tam pustil. Prestrašenega, ker sam ni znal več splezati dol. In to tako dolgo, dokler ni priznal, da je lagal.

NATAŠA Lepa zgodba.

DEJAN Lahko sem vplival na razplet, lahko sem dokazal svojo nedolžnost. V boksu pa nimam nobenega vpliva, vselej so v ozadju še neke druge zgodbe in posledično krivice. Sploh ne gre več za boks. Gre za nenehno spopade proti krivicam, ki so se mi dogajale na celotni boksarski poti in sploh ne več za neke nasprotnike.

NATAŠA Večkrat si že o tem govoril, ampak to je v tebi. To, da ne preneseš krivice in da se vselej boriš proti njim.

DEJAN Ja, vem, mogoče si lahko izberem le drug način. In ne boksam več.

NATAŠA Da ne bi več boksal? Kaj pa bi?

DEJAN Pisal.

Trenutek tišine.

NATAŠA Kakor se boš odločil, te bom podpirala. Jaz si želim le to, da bi lahko v miru preživeli več časa skupaj. Zdaj, ko bomo štirje še posebej.

Trenutek tišine.

NATAŠA Mogoče je tako res najbolj prav. Mogoče si res preveč vlijuden in sočuten za boksarski ring.

DEJAN Veliko ljudi v boksarskem svetu mi te značajske lastnosti nenehno meče pod nos...

NATAŠA A meni si ravno zato tako ljub, veš.

EPILOG

Boris in Dejan sedita na klopci v parku. Jesen je.

DEJAN Takrat na Poljskem sem doživel prvi poraz v profesionalni boksarski karieri. *Se spogledata.*

BORIS *malce jezno* To vem. Kar se mene tiče, si se predal itak že pred dvobojem.

DEJAN To pa ni res. Že večkrat prej sem imel dvome.

BORIS A po tem dvoboju si zaključil boksarsko kariero.

DEJAN Pač. Zakaj si pa ti zaključil z boksom?

Premor.

BORIS Ker me je en zlomil kot kanto...

DEJAN *se nasmehne* In te je postalo strah, precej klasična situacija. Mene ni bilo nikoli strah.

Premor.

BORIS Zakaj pa potem?

DEJAN Zakaj pa ne?

BORIS In kaj zdaj počneš?

DEJAN Pišem. Še vedno.

BORIS Še vedno pesmi?

DEJAN Ja.

BORIS Pa ti si čisto nor.

DEJAN Zakaj?

BORIS Ne vem, kaj te je obsedlo. Si sploh lahko predstavljaš, kaj vse bi še lahko dosegel v boksu?

DEJAN Kaj?

BORIS *jezno* Ne vem, klinc. Lahko bi postal svetovni prvak. Večkratni!

DEJAN *navihano* In športnik leta, a? *Se norčuje.* Še bolje bi bilo, če bi bil Slovenec leta, ne?

BORIS Lahko bi dobil Zlati red za zasluge Republike Slovenije.

DEJAN Lahko bi...

BORIS Prešernove nagrade pa nikoli ne boš dobil.

DEJAN Kaj pa veš, Vitomil je tudi najprej boksar in potem dobil Prešernovo.

DEJAN.ja.

BORIS Zupana, misliš? On je bil tudi čisto odpeljan. Pesniki in boksarji, to so neki boemi.

DEJAN Kaj pa boksarji in igralci, ti so šele čudaki.

BORIS Vitomil je preklemansko dobro pisal. In boksal tudi.

DEJAN Vem.

BORIS No, pa kaj še počneš?

DEJAN Bokserja, psa, sem si kupil. Sicer bolj za svoji hčeri... ja, bolj njima.

BORIS Pa s čim? A sploh lahko preživiš od pisanja?

DEJAN Od pisanja ravno ne, preživim pa. Ni mi hudega.

BORIS Kaj pa še počneš?

DEJAN Kdo te pozna,
 ti slavni trener od Mississippija,
 iz Bronxa, od Temze, iz pariških hlevov,
 iz neapeljskih garaž, iz pristaniških dokov,
 ti, prijatelj in oče čudnih ljudi,
 ki se bijejo na pest,
 tihih in skromnih fantov, ki so ostali,
 in malopridnih bahačev, ki so odšli v temine krčem?
 Kdo te pozna,
 ti, trener, ki si deset trdih zim
 prebil
 v zidovih nekakega boljšega hleva
 in vzgajal ljudi,
 kovač telesa in značaj?
 Nihče od lažnivcev te ne mara,
 nihče od strahopetcev in hinavcev.
 Nihče od božje plati,
 nihče od hudičeve.
 Bogu trgaš telesa iz rok,
 hudiču duše.
 Samo tisti te poznajo, ki si jih ustvaril,
 samo tisti, ki si se jim razdal,
 samo tisti vedo,

kdo si
in kaj si.
Tudi tebe je vzgojil ring.

BORIS Treniraš?

DEJAN Ja, mladince v ptujskem boksarskem klubu. In zraven pišem pesmi, seveda.

BORIS *cinično* Saj se kar dobro sliši. Pa misliš, da te bodo nekoč po tem poznali?

DEJAN A je pomembno?

BORIS Malo pa že. *Pokaže na prstan.* Borštnikov, veš.

DEJAN *iskreno* Ti si nezamenljiv, Boris. Brez skrbi.

BORIS Nikoli ne bom razumel, zakaj si v ključnem trenutku nehal boksati. Lahko bi bil... Lahko bi bil...

DEJAN *se nasmehne* Nekje sem prebral, da sva imela oba kar težko otroštvo.

BORIS Zase vem, da ni bilo čisto optimalno.

DEJAN Včasih razmišljam o tem...

BORIS Jaz pa ne verjamem v psihoanalizo, nobeno, da se razumeva.

DEJAN Seveda ne.

BORIS Verjamem pa v izkušnje. A misliš, da ima to otroštvo kakšno vezo s tem, da sva oba začela boksati.

DEJAN Po moje ima vezo ima s tem, da sem jaz nehal boksati.

BORIS Boks je preračunljiv, v bistvu kar umazan šport, se strinjam. Najbrž med profesionalci še bolj.

DEJAN Pa mi je vseeno veliko dal.

Premor

DEJAN Pred davnimi leti
 je prišel negotov deček
 v dvorano za trening,
 pred oči, ki vedo,
 na tehtnico, ki tehta
 telo, duha in srce.
 In je našel
 v trenerju očeta,
 v klubu dom in rodbino,

DEJAN.ja.

v svetu ime.

BORIS *se za trenutek zamisli. Odpre pivo. Pivo?*

DEJAN Ja, pivo.

BORIS Na zdravje.

DEJAN Na zdravje.

Tako sedita na klopci v parku. Velika človeka. V miru.